

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/092 van 14 oktober 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag - Onverschuldigde betaling - Overleden geplaatste mindervalide rechtgevende - Terugvordering bij instelling - Fout van de uitbetalingsactor

De Geschillencommissie onderzoekt de terugvordering van de sociale toeslag bij de instelling waar de mindervalide verbleef waarbij de instelling aangeeft dat de betrokkene reeds twee jaar voorheen is overleden en geen gelden meer ter beschikking zijn vanuit de nalatenschap.

Na onderzoek blijkt dat bij de start van het Groeipakket ten onrechte een eenoudertoeslag/sociale toeslag werd toegekend aan de datieve voogd die steeds samenwonende was met haar echtgenoot. De instelling ontving 2/3 van dit bedrag. De Geschillencommissie stelt vast dat de uitbetalingsactor een fout gemaakt heeft daar alle nodige gegevens om een correcte berekening van het verschuldigde bedrag aan Groeipakket te kunnen maken, beschikbaar waren via het Rijksregister. Tevens wordt niet aangetoond dat informatiebrieven bezorgd werden waardoor de instelling zich rekenschap kon geven van deze onverschuldigde betalingen. Het verzoek is gegrond.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL

opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/092

14 oktober 2022

REPERTORIUMNR. GC/22/A0135

INZAKE: VZW, te

- Verzoekende partij-

Vertegenwoordigd door
.....;

- Vertegenwoordigster -

TEGEN:
.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door de vertegenwoordigster van verzoeker werd ingediend per e-mail d.d. 9 juni 2022 bij de Geschillencommissie¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 12 mei 2022;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 8 juli 2022 waarbij aan verzoeker de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 14 oktober 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoeker niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 14 oktober 2022;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 14 oktober 2022;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoeker ontving van verwerende partij Groeipakket voor het rechtgevend kind
(°1955).

Met een schrijven d.d. 12 mei 2022 heeft verwerende partij verzoeker gemeld dat de leeftijdstoelage (gedeeltelijk) en de sociale toeslag voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 mei 2020 wordt teruggevorderd, als gevolg van de vaststelling dat mindervalide kinderen die geboren zijn vóór 1 juli 1966 enkel recht kunnen openen op een sociale toeslag, indien de bijslagtrekkende of begunstigde voldoet aan de voorwaarden van een eenoudergezin, zoals bepaald in artikel 41 van de AKBW. Na het overlijden van de moeder van, (°1908) gebeuren de betalingen sedert 12/1992 aan de zus, (datieve voogd). Zij woont sedert 10.02.1968 samen met haar echtgenoot

3. Standpunt van verzoeker:

In het verzoek d.d. 9 juni 2022 formuleert verzoekende partij het bezwaar als volgt:

“(..). wij mochten in onze voorziening een schrijven ontvangen van uw diensten betreffende Mijnheer Deze persoon is echter overleden op 23/10/2020. In het schrijven wordt vermelding gemaakt van een terugvordering van een bedrag van 636.82 euro die bij een herberekening door uw diensten, ten onrechte werden uitgekeerd aan Mijnheer We namen hierover contact op met de voormalige bewindvoerder van Mijnheer. Aangezien Mijnheer al bijna 2 jaar overleden is en zijn nalatenschap binnen de wettelijke termijn van 5 maanden afgehandeld werd, zijn er geen gelden meer ter beschikking. Er wordt dus niet akkoord gegaan met het schrijven.”

toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

4. Standpunt van de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket):

Het voormelde verzoekschrift van verzoeker werd op dezelfde datum ook aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het VUTG toegestuurd.

Op 29 juni 2022 bezorgde deze dienst het volgende antwoord aan verzoeker en aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

"(..) Naar aanleiding van je e-mail van 9 juni 2022 startte ik een klachtendossier op.

Het rechtgevend kind is overleden op 23 oktober 2020. De instelling en de voorlopig bewindvoerder van het kind zouden niet meer beschikken over de gelden van dit kind en zijn niet akkoord met de terugbetaling van de onverschuldigde gezinsbijslagen.

Ik nam contact op met de uitbetaler

Het kind (gehandicapt geboren voor 1 juli 1966) was geplaatst in een instelling, 1/3 werd betaald op rekening van de moeder, 2/3 op rekening van de instelling. Tot en met 05/2020 werd het basisbedrag 'laag' en de daaraan gekoppelde sociale toeslag en de leeftijdsbijslag 'andere kinderen' uitbetaald. Van 06/2020 tot en met 10/2020 werd het basisbedrag 'laag' en de leeftijdsbijslag 'Kind van 1ste rang die geen supplement voor eenoudergezin ontvangt' toegekend.

Op 27 oktober 2020 ontving de uitbetaler een elektronisch bericht van overlijden op 23 oktober 2020 voor betrokken kind.

Op 16 mei 2022 werd de betaalde sociale toeslag en het verschil tussen de leeftijdsbijslagen over de periode 01/2019 tot en met 05/2020 teruggevorderd. Het debet van het 2/3 werd teruggevraagd aan de instelling.

Er is enkel de mogelijkheid tot annulering van een schuld indien de begunstigde van het Groeipakket is overleden. Wanneer de persoon waarop de uitbetaling van het Groeipakket betrekking heeft overlijdt, is er geen mogelijkheid om de schuld kwijt te schelden.

In zulke gevallen worden ook instellingen niet gevrijwaard.

De terugvordering kan dan ook niet worden kwijtgescholden.

Rekening houdend met bovenvermelde gegevens besluit ik dat het dossier correct werd behandeld door de uitbetaler (..).

5. Beslissing en standpunt verwerende partij

5.1. Beslissing van verwerende partij d.d. 12 mei 2022:

De beslissing van verwerende partij d.d. 12 mei 2022 luidt als volgt:

“(..) Wij hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 01/2019 tot 05/2020.

Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 636,82 hebt ontvangen waarop je geen recht had voor kind Dit bedrag bestaat uit:

.....: Basisbedrag, Leeftijdstoelage en Sociale toeslag.

Wij hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 2019 en 2020.

Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 636,82 hebt ontvangen waarop je geen recht had voor kind

Dit bedrag bestaat uit: Leeftijdstoelage en Sociale toeslag.

Mindervalide kinderen die geboren zijn vóór 1/7/1966 kunnen enkel recht openen op een sociale toeslag, indien de bijslagtrekkende of begunstigde voldoet aan de voorwaarden van een eenoudergezin, zoals bepaald in art. 41 van de AKBW.

De bijslagtrekkende/begunstigde is het kind zelf, dus is er geen recht op éénoudertoeslag/sociale toeslag.

De terugvordering van de onverschuldigde betaalde kinderbijslag over de periode van 01/2019 tot 05/2020 maakt dan ook voorwerp uit van dit schrijven.

Artikel 224 van het Groeipakketdecreet.

Wij moeten € 636,82 van je terugvragen

(..).“

5.2. Standpunt van verwerende partij d.d. 19 juli 2022 aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

Het standpunt van verwerende partij werd meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mail d.d. 19 juli 2022 en luidt als volgt:

“(..) was een mindervalide rechtgevende, geboren voor 1/7/1966. Hij is overleden op 23/10/2020 en was tot zijn overlijden geplaatst in een instelling. Het Groeipakket werd als volgt uitbetaald:

1/3 op rekening van de moeder, 2/3 op rekening van de instelling.

Tot en met 05/2020 werd het basisbedrag ‘laag’ en de daaraan gekoppelde sociale toeslag en de leeftijdsbijslag ‘andere kinderen’ uitbetaald. Mindervalide kinderen die geboren zijn vóór 1/7/1966 kunnen enkel recht openen op een sociale toeslag, indien de bijslagtrekkende of begunstigde voldoet aan de voorwaarden van een eenoudergezin, zoals bepaald in art. 41 van de AKBW. In dit dossier is aan deze voorwaarde niet voldaan.

Op 16 mei 2022 werd de betaalde sociale toeslag en het verschil tussen de leeftijdsbijslagen over de periode 01/2019 tot en met 05/2020 teruggevorderd. Het debet van het 2/3 werd teruggevraagd aan de instelling (bijlage 1).

De instelling laat weten het onverschuldigde bedrag niet te kunnen terugbetalen (bijlage 2).

Het debet kan echter enkel worden geannuleerd als de begunstigde van het Groeipakket is overleden.

Wanneer de persoon waarop de uitbetaling van het Groeipakket betrekking heeft overlijdt, is er geen mogelijkheid om de schuld kwijt te schelden.

In zulke gevallen worden ook instellingen dus niet gevrijwaard. De terugvordering kan dan ook niet worden geannuleerd. (..)

5.3. Aanvullingen en correcties op de beslissing en het standpunt van verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mails d.d. 22 en 27 september 2022 werd de volgende bijkomende info verstrekt door verwerende partij per e-mail d.d. 27 september 2022:

“(..) De brief aan de instelling is niet correct. De begunstigde is immers niet het kind zelf, maar zijn zus.

De zin “De bijslagtrekkende/begunstigde is het kind zelf, dus is er geen recht op éé nou dertoeslag/sociale toeslag” in de brief aan de instelling moet vervangen worden door “Aangezien de bijslagtrekkende/begunstigde een gezin vormt, is er geen recht op éé nou dertoeslag/sociale toeslag.”

Het debet van de instelling kan niet worden geannuleerd om de hieronder al aangegeven reden.

Er werd tot 12/2018 in het Itinera dossier met referte betaald.

Sedert 12/1992 gebeuren de betalingen aan de zus, We vinden betalingen in het betalingsscherm terug vanaf 11/2004. Wat voorafging werd niet mee overgezet uit de GWEB.

Vermoedelijk wordt er aan de zus betaald na het overlijden van de moeder Haar overlijdensdatum staat echter niet vermeld in het algemeen scherm.

Volgens de commentaar in het oude dossier, is het kind volle wees en werd de BT (.....) aangesteld als de datieve voogd. Vermoedelijk wordt ook daarom aan haar betaald na het overlijden van de moeder. Er zijn echter geen documenten voorhanden om dit te staven. Bij het opladen van het papieren dossier via Digitsol jaren geleden, werd blijkbaar slechts een gedeelte van het dossier opgeladen. De oudste stukken in Digitsol gaan slechts terug tot 09/2002.

De begunstigde woont sedert 10/02/1968 samen met haar echtgenoot en had dus nooit recht op éé nou dertoeslag.”

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mail d.d. 7 oktober 2022 werd de volgende bijkomende info verstrekt door verwerende partij per e-mail d.d. 11 oktober 2022:

*“Tot 31/12/2018 werd in de AKBW **geen** eenoudertoeslag/sociale toeslag betaald.*

Het is pas bij de start van het Groeipakket en de migratie van de dossiers naar de nieuwe Groeipakketapplicatie vanaf 1/1/2019, dat de betaling van de sociale toeslag aanving.

Dit gebeurde ten onrechte: een mindervalide rechtgevende die geboren is voor 01/07/1966 had geen recht op een sociale toeslag.

Aan de begunstigde kon eventueel wel een eenoudertoeslag toegekend worden indien die begunstigde alleenstaande was en het inkomen voldeed aan de inkomensgrenzen. Maar in dit dossier kon er nooit recht zijn op de eenoudertoeslag omdat de begunstigde samenwoonde met haar echtgenoot.

De eenoudertoeslag/sociale toeslag had vanaf 01/2019 niet betaald mogen zijn en werd later dan ook teruggevorderd.

Voor de periode tot 31/12/2018 communiceerde per kwartaal via het model PL9 met de instelling. Aan de hand van die PL09 kreeg de instelling informatie over de exacte bedragen die zij ontvingen. In bijlage vinden jullie de laatste 4 verstuurd modellen PL09.

Sinds de start van het Groeipakket wordt de PL09 niet meer verstuurd.

Via het model PL09 kon de instelling ons inziens wel het verschil merken tussen de bedragen die ze tot 31/12/2018 maandelijks ontving en de hogere bedragen die ze sedert 1/01/2019 ontving (met de sociale toeslag). De instelling heeft niet gereageerd op die plotse maandelijks verhoging.”

6. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op het feit dat de bijslagtrekkende of begunstigde voor het kind ten onrechte de volledige leeftijdstoelage en de sociale toeslag ontvangen heeft. Zij ontving echter maar 1/3 van dit bedrag omdat verzoekende partij, door de toepassing van de verdeelsleutel voor kinderen geplaatst in een instelling, 2/3 van dit bedrag ontving, en dus ten onrechte eveneens een te hoog bedrag ontving. Verzoekende partij stelt dat zij dit ten onrechte ontvangen bedrag niet kan terugbetalen omdat het kind al bijna 2 jaar overleden is en zijn nalatenschap door de bewindvoerder binnen de wettelijke termijn van 5 maanden afgehandeld werd, waardoor er geen gelden meer ter beschikking zijn.

6.1 Toepasselijke bepalingen van het Groeipakketdecreet

6.1.1. Rechtgevend kind – geboren vóór 1 juli 1966

Artikel 8, §1, van het Groeipakketdecreet legt het principe vast welke kinderen recht geven op gezinsbijslagen:

“§1. Een kind geeft recht op gezinsbijslagen als het:

1° zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied. Het kind van wie het bewijs niet geleverd wordt dat het de Belgische nationaliteit bezit, moet toegelaten of gemachtigd zijn om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de

toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. 1[Voor de toepassing van dit decreet vormt een attest van immatriculatie geen toelating of machtiging in de zin van deze bepaling;]1

2° verdwenen of ontvoerd is en voldoet aan de voorwaarden, vermeld in punt 1°, op het moment van de verdwijning of ontvoering.

Onder kind dat verdwenen is, moet worden verstaan het kind dat onvrijwillig niet langer op zijn woonplaats verblijft, en over wie er geen nieuws is, behalve als blijkt dat het kind, naar alle waarschijnlijkheid, overleden is in omstandigheden zoals een ongeval of een ramp, zelfs als het lichaam niet is teruggevonden. De verdwijning kan bewezen worden met alle rechtsmiddelen. Het kind dat door een van de ouders is meegenomen, wordt niet als verdwenen kind beschouwd.

Onder kind dat het voorwerp uitmaakt van een ontvoering moet worden verstaan het kind dat met een handeling wederrechtelijk onttrokken wordt aan het gezag van één ouder of van beide ouders, van vader of moeder, of van de persoon die de begunstigde was onmiddellijk voor die handeling, overeenkomstig dit decreet, of aan het gezag van de instelling waar het kind door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid geplaatst was, als de handeling:

a) het voorwerp uitmaakt van een klacht of van een aangifte bij de politie, het parket of de Belgische overheden die bevoegd zijn inzake de ontvoering van kinderen; en

b) betrekking heeft op een kind van minder dan achttien jaar oud.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

Een persoon die over een verblijfsrecht beschikt omdat hij gemachtigd is in België te verblijven om er te studeren of een beroepsopleiding te volgen, om er vrijwilligerswerk uit te oefenen of om er als au-pairjongere te werken, geeft geen recht op gezinsbijslagen. De kinderen van die personen die voldoen aan de voorwaarden van het eerste lid, geven wel recht op gezinsbijslagen.

De gezinsbijslag wordt in het geval, vermeld in het eerste lid, 2°, toegekend overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.”

Artikel 8, §2 Groeipakketdecreet bepaalt vervolgens hoe lang het kind dat rechtgevend is volgens paragraaf 1, recht geeft op gezinsbijslagen:

“§2. Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als de leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;

4° zonder leeftijdsbeperking voor de toepassing van boek 5, deel 2, als het ten minste 21 jaar oud was op 1 juli 1987 en behoort tot een van de categorieën, vermeld in artikel 63, eerste lid, 2°, van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, zoals dat gold vóór de wijziging door de wet van 29 december 1990.” (Eigen markering).

6.1.2. De leeftijdsbijslag

In de overgangsbepalingen van het Groeipakketdecreet is ook bepaald dat kinderen geboren vóór 01/01/2019 een leeftijdsbijslag krijgen die stijgt op de leeftijd van 6, 12 en 18 jaar en die hoger is als er recht is op een sociale toeslag, zoals in het oude kinderbijslagstelsel.

Aldus bepaalt artikel 212 van het Groeipakketdecreet:

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, zal recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, § 2, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

- 1° 31,99 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;*
- 2° 48,88 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;*
- 3° 62,15 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.*

§2. In afwijking van paragraaf 1 geeft een oudste rechtgevend kind, waarvoor een bijslagtrekkende of begunstigden, aan wie kinderbijslag wordt betaald voor een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro, de gezinsbijslagen ontvangen, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, § 1, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

- 1° 16,04 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;*
- 2° 24,43 euro voor een rechtgevend kind van minstens twaalf jaar;*
- 3° 28,16 euro voor een rechtgevend kind van minstens achttien jaar.*

§3. Als het oudste rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 2, niet langer recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, § 1, krijgt het volgende oudste rechtgevend kind van de bijslagtrekkende of begunstigden waarvan sprake in paragraaf 2, dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, § 1, de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 2, in plaats van de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1.

Als het oudste rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 2, na een onderbreking opnieuw recht geeft op de kinderbijslag, vermeld in artikel 210, § 1, zal dat kind opnieuw recht hebben op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 2. Het tweede oudste rechtgevend kind, vermeld in het vorige lid, krijgt opnieuw de leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1.

§4. In afwijking van paragraaf 2 geeft het oudste rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 2, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1, als dat kind recht geeft op een sociale toeslag als vermeld in artikel 222, of op de zorgtoeslag, vermeld in artikel 218. Het kind blijft vervolgens verder recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 1.”

Artikel 213 van het Groeipakketdecreet bepaalt specifiek voor de kinderen geboren vóór 1 juli 1966:

“In afwijking van artikel 212 geeft het rechtgevend kind, vermeld in artikel 8, § 2, eerste lid, 4°, dat op 31 december 2018 recht had op de leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44bis van de Algemene kinderbijslagwet, recht op de leeftijdsbijslag van 53,94 euro. Als het kind, vermeld in dit artikel, recht geeft op de verhoogde eenoudertoeslag bij de sociale toeslagen, vermeld in artikel 41, eerste en tweede streepje, van de Algemene kinderbijslagwet, geeft het kind recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 212, § 1, 3°.” (eigen markerings).

6.1.3. De sociale toeslag

Het Groeipakket voorziet in een ruime regeling van sociale toeslagen voor alle gezinnen met beperkte inkomsten, ongeacht hun socio-professioneel statuut.

Aangezien het kind geboren is vóór 1 januari 2019, en dan ook nog vóór 1 juli 1966, dient er rekening te worden gehouden met de overgangsbepalingen in het Groeipakketdecreet betreffende het recht op een sociale toeslag vanaf 1 januari 2019 voor deze categorie van kinderen.

Artikel 224 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“Een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, §2, eerste lid, 4°, heeft recht op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 222, §1, derde lid, als het kind voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 41 van de Algemene kinderbijslagwet, eerste en tweede streepje.”

Artikel 222, §1, van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 3° op voorwaarde dat er in het gezin van zijn bijslagtrekkende of begunstigden een derde of volgend rechtgevend kind bij komt vanaf 1 januari 2019, dat recht geeft op de gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, titel 3 tot en met 5.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

***1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;
2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;
3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;
(...)”*** (eigen markering).

Artikel 41, eerste en tweede streepje van de AKBW bepaalt:

“Wanneer de rechthebbende een recht opent op de in artikel 40 bedoelde maandelijkse bijslag, wordt deze bijslag verhoogd met een bijslag van 34,83 euro voor het eerste kind, 21,59 euro voor het tweede kind en 17,41 euro voor het derde en de volgende kinderen, onder de volgende cumulatieve voorwaarden:

- de bijslagtrekkende vormt geen feitelijk gezin in de zin van artikel 56bis, §2, en is niet gehuwd, behalve indien een feitelijke scheiding zich na het huwelijk heeft voorgedaan. De feitelijke scheiding moet blijken uit de afzonderlijke hoofdverblijfplaats van de personen in kwestie, in de zin van artikel 3, eerste lid, 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van het Rijksregister van de natuurlijke personen, met uitzondering van gevallen waarbij uit andere daarvoor overgelegde officiële documenten blijkt dat de feitelijke scheiding effectief is, ook al stemt dit niet of niet meer overeen met de informatie verkregen bij het voormelde register;

- de bijslagtrekkende geniet geen beroeps- en/of vervangingsinkomsten waarvan het bedrag het maximaal dagbedrag van de invaliditeitsuitkering voor een werknemer met persoon ten laste, voortvloeiend uit de toepassing van de artikelen 212, zevende lid, en 213, eerste lid, eerste zin, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, vermenigvuldigd met 27, overschrijdt. De inkomsten waarmee rekening wordt gehouden zijn die welke door de Koning zijn bepaald voor de omschrijving van de hoedanigheid van rechthebbende met personen ten laste;”

De Memorie van toelichting betreffende artikel 224 Groeipakketdecreet stelt het volgende:

“Een rechtgevend kind bedoeld in artikel 8, §2, lid 1, 4° heeft enkel recht op de sociale toeslag bedoeld in artikel 221, § 1, lid 3, indien het kind voldoet aan de voorwaarden uit artikel 41 van de Algemene Kinderbijslagwet, eerste en tweede streepje, met name:

- De bijslagtrekkende vormt geen feitelijk gezin in de zin van artikel 56bis, §2 van de Algemene kinderbijslagwet, en is niet gehuwd, behalve indien een feitelijke scheiding zich na het huwelijk heeft voorgedaan;

- De bijslagtrekkende geniet geen beroeps- en/of vervangingsinkomsten waarvan het bedrag het maximaal dagbedrag van de invaliditeitsuitkering voor een werknemer met een persoon ten laste, overschrijdt.”

De Toelichtingsnota nr. 8 van 3 december 2019 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket² betreffende de vaststelling en de betaling van sociale toeslagen bepaalt hierover het volgende:

“1. Welke kinderen komen in aanmerking voor een sociale toeslag?

Vanaf 1 januari 2019 is het recht op sociale toeslag niet langer afhankelijk van het socio-professionele statuut van de ouders. In principe komen alle kinderen die voldoen aan de voorwaarden van artikel 8 van het decreet en dus recht hebben op basisbedrag of kinderbijslag in aanmerking voor sociale toeslag.

Toch zijn er een paar categorieën van kinderen uitgesloten en gelden voor de rechtgevendenden boven de 25 jaar bijkomende toekenningsvoorwaarden, nl.

1. *De kinderen die recht hebben op verhoogde wezenbijslag van de overgangsregeling in boek 5 hebben geen recht op sociale toeslag: artikel 223 van het decreet.*

2. *De kinderen voor wie betaald wordt op basis van een bilateraal akkoord zijn uitgesloten. Voor die kinderen kunnen enkel de bedragen die voorzien zijn in het desbetreffende bilateraal akkoord betaald worden.*

Voor de rechtgevendenden ouder dan 25 jaar (rechtgevende kinderen in de zin van artikel 8, §2, eerste lid, 4° decreet) is enkel en alleen sociale toeslag verschuldigd als het kind voldoet aan de voorwaarden van artikel 41, eerste en tweede streepje van AKBW. Dat wil zeggen dat als de bijslagtrekkende/begunstigde voor die kinderen zich in een eenoudersituatie bevindt, (eigen markering).

De aandacht wordt erop gevestigd dat het standpunt dat een kind dat bijslagtrekkende is voor zichzelf geen recht heeft op eenoudertoeslag (cfr. CO 1365 van 14 mei 2007) ook na 1 januari 2019 verder van kracht blijft.”

² [Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 - Vaststelling en de betaling van sociale toeslagen | GPedia \(groepakket.be\)](https://www.groepakket.be/toelichtingsnota-8-van-3-december-2019-vaststelling-en-de-betaling-van-sociale-toeslagen)

6.1.4. Betalingsregels voor kinderen geplaatst in een instelling

- **6.1.4. a) Artikel 68, §1 van het Groeipakketdecreet luidt als volgt:**

“§1. Als een rechtgevend kind door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling wordt geplaatst, wordt de uitbetaling van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, met uitzondering van het startbedrag geboorte en het startbedrag adoptie, verdeeld tussen de instelling en de begunstigden.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de toekennings- en verdelingsregels, vermeld in paragraaf 1, van de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in paragraaf 1, tussen de instelling en de begunstigden. De Vlaamse Regering kan hiertoe ook de overheid aanduiden aan wie het deel van de toelage bestemd voor de instelling dient te worden toegekend.

§3. Iedere belanghebbende, waaronder ook de instelling, de begunstigden en de bijslagtrekkende worden begrepen, die niet akkoord gaat met de bestemmingsregels tot aanwijzing van de begunstigden, kan de bevoegde rechtbank om een afwijking in het belang van het kind verzoeken. De bevoegde rechtbank kan in het belang van het kind oordelen dat de gehele gezinsbijslag die toekomt aan de begunstigde of een deel ervan wordt uitbetaald op een rekeningnummer dat op naam van het rechtgevend kind staat. De meest gerede partij bezorgt de gerechtelijke uitspraak aan de uitbetalingsactor.”

In toepassing van de bepalingen van artikel 68, §2 Groeipakketdecreet worden in artikel 8 BVR van 29 juni 2018 houdende nadere regels betreffende de aanwijzing van de begunstigden van de gezinsbijslagen en de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Begunstigden) de toepassings- en verdelingsregels als volgt bepaald:

“De gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, van het Groeipakketdecreet, verschuldigd voor een rechtgevend kind dat door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling is geplaatst, worden voor twee derde aan die instelling en voor één derde aan de begunstigden betaald.

Als een rechtgevend kind ten laste van het Agentschap Opgroeien regie wordt geplaatst, wordt, in afwijking van het eerste lid, twee derde van de gezinsbijslagen aan het Fonds Jongerenwelzijn uitbetaald.

De minister bepaalt de nadere regels voor de toepassing van de verdeelsleutel, vermeld in het eerste lid.”

Als nadere regel voor de toepassing van de verdeelsleutel in uitvoering van artikel 8, laatste lid BVR Begunstigden, werd bij de bepalingen van artikel 2 van het Ministerieel besluit van 15 maart 2019 bepaald dat:

“De begunstigden van het een derde, vermeld in artikel 8, eerste lid, van het besluit van 29 juni 2018, zijn de begunstigden van voor de plaatsing, vermeld in boek 2, deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, van het decreet van 27 april 2018, tenzij er een andersluidende beslissing van de jeugdrechtbank of de plaatsende overheid is.”

- **6.1.4. b) Algemene administratieve onderrichtingen betreffende de verdeelsleutel voor geplaatste kinderen**

Bij Toelichtingsnota nr. 16 d.d. 2 oktober 2020 ('Betreft: plaatsing in een instelling') van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket werden m.b.t. de toepassing van de verdeelsleutel bij de toekenning van het Groeipakket voor geplaatste kinderen volgende relevante administratieve richtlijnen gegeven:

"1. De toepassing van de verdeelsleutel 1/3de – 2/3de

Voor rechtgevende kinderen geplaatst in een instelling worden de gezinsbijslagen volgens de verdeelsleutel 1/3de - 2/3de betaald (art. 8 BVR Begunstigden).

- *1/3de wordt betaald:*
 - o *aan de begunstigde(n) voor de plaatsing;*
 - o *of op een geblokkeerde rekening op naam van het kind (door beslissing van Jeugdrechtbank);*
 - o *of aan een specifiek vermelde persoon: dit kan een ouder/opvoeder zijn of een bij naam genoemde persoon.*

Wanneer er via vonnis, beschikking of beslissing Toegangspoort beslist wordt dat het 1/3de aan een andere persoon, een andere begunstigde of op rekening op naam van het kind dient te worden betaald dan wordt het 1/3de betaald volgens het vonnis, de beschikking of de beslissing Toegangspoort.

Meer uitleg hierover volgt in punt 3 - De beslissing over de betaling van het 1/3de.

- *Afhankelijk van de soort plaatsing wordt het 2/3de betaald aan:*
 - o *Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn);*
 - o *of de instelling zelf.*

Meer uitleg hierover volgt in punt 2 - Soorten plaatsingen in een instelling.

Zodra het 1/3de wordt toegekend wordt ook het 2/3de betaald aan Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn) of aan de instelling (bij plaatsing via VAPH of CKG).

(...)

2. Soorten plaatsingen in een instelling

Er is een onderscheid tussen plaatsingen in een instelling via:

- *VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) of CKG (Centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning): het 2/3de wordt betaald aan de instelling;*
- *Jeugdhulp: het 2/3de wordt betaald aan Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn).*

(...)

2.2. Plaatsingen via Jeugdhulp

2.2.1. Melding van plaatsing en bestemming van het 1/3de via D227

Bij een plaatsing in een instelling via Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn), wordt de plaatsing en de beslissing over de bestemming van het 1/3de steeds meegedeeld aan de hand van een officieel plaatsingsbericht (D227) dat alle nodige informatie bevat, zoals de:

- melding van plaatsing: gegevens geplaatst kind (naam, rijksregisternummer, etc.), adres voorziening, gegevens plaatsende instantie, begindatum plaatsing (en eventueel einddatum);
- melding bij wijziging plaatsing: vb. verandering van instelling, verlenging van plaatsing;
- melding einde plaatsing;
- beslissing over de betaling van het 1/3de of wijziging van het 1/3de.

Dit bericht is de authentieke bron. De gegevens in de D227 zijn in principe correct en volledig. Er wordt bijgevolg geen bijkomend formulier P3 (of gelijkaardig formulier) meer verstuurd naar de instelling om de gegevens te verifiëren.

De dispatching van de plaatsingsberichten gebeurt door het Agentschap Opgroeien. Wanneer een uitbetalingsactor een D227 ontvangt en niet (meer) bevoegd is voor het dossier, dan wordt de D227 onverwijld doorgestuurd naar de bevoegde uitbetalingsactor met plaatsingen@opgroeien.be in CC.

Als de begunstigden meedelen dat zij niet akkoord zijn met de gegevens in de D227, dienen zij zelf contact op te nemen met Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn) zodat een verbeterde D227 kan gestuurd worden.

De D227 kan vermelden dat het 1/3de moet worden betaald:

- aan de begunstigde(n) voor de plaatsing;
- op een geblokkeerde rekening op naam van het kind;
- aan een specifiek vermelde persoon: dit kan een ouder/opvoeder zijn of een bij naam genoemde persoon.

Daarnaast is het ook mogelijk dat er geen bestemming van het 1/3de wordt vermeld.

Dit wordt verder toegelicht in punt 3 - De beslissing over de betaling van het 1/3de.

Wanneer de consulent een D227 ontvangt waarin er een nieuwe beslissing over het 1/3de staat vermeld, dan wordt deze wijziging toegepast vanaf de maand van ontvangst van de D227, rekening houdend met een eventuele wijziging van begunstigde(n). Wanneer er sprake is van een wijziging van begunstigde, dan gaat de wijziging in vanaf de maand volgend op het vonnis, de beschikking of de beslissing Toegangspoort.

Als de D227 een einddatum in de toekomst bevat en er wordt geen bericht van verlenging ontvangen dan stopt de plaatsing op de einddatum.

Wanneer de D227 geen einddatum bevat dan loopt de plaatsing door.

De verwerkingstermijn van 30 kalenderdagen blijft behouden en begint te lopen vanaf de ontvangst van de D227 (= verzenddatum vermeld op D227). Bij laattijdige verwerking van de D227 door de uitbetalingsactor kan de te goeder trouw niet worden ingeroepen. Deze betalingen dienen geregulariseerd te worden, met betaling van het 2/3de aan Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn).

Vragen over het plaatsingsbericht en de beslissing van het 1/3de kunnen gesteld worden via het nieuw mailadres: plaatsingen@opgroeien.be.

Dit nieuw mailadres vervangt ook het vorige mailadres in:

- Toelichtingsnota 12 van 24 oktober 2019 – Plaatsing in pleeggezin – Pleegzorgtoeslag en forfaitaire pleegzorgbijslag.
- Mededeling A/2 van 11 april 2019 – Gegevensuitwisseling met Jongerenwelzijn -Kinderen geplaatst in een instelling.

- Mededeling A/2bis van 23 oktober 2019 – Plaatsingsberichten van Jeugdhulp (Jongerenwelzijn).
- Mededeling A/4 van 16 mei 2019 – Lopende pleegplaatsingen op 31 december 2018 – Toekenning van de pleegzorgtoeslag.
(...)

3. De beslissing over de betaling van het 1/3de

Binnen het Groeipakketdecreet kan het 1/3de betaald worden:

- op een geblokkeerde rekening op naam van het kind;
- of aan de begunstigde(n) voor de plaatsing;
- of aan een specifiek vermelde persoon: dit kan een ouder/opvoeder zijn of een bij naam genoemde persoon (aangeduid bij vonnis, beschikking of beslissing Toegangspoort).

3.1. Betaling van het 1/3de op een geblokkeerde rekening van het kind

Wanneer de beslissing vermeldt dat het 1/3de betaald moet worden op een geblokkeerde rekening op naam van het kind, dan wordt vanaf de eerste dag van de maand volgend op de ontvangst van de D227:

- het geplaatst kind begunstigde voor zichzelf;
- de verdeelsleutel 1/3de – 2/3de toegepast en het 1/3de betaald op een geblokkeerde rekening van het kind.

Het kind vormt vanaf dan ook zijn eigen feitelijk gezin met zijn eigen gezinsgrootte, en heeft tot en met de leeftijd van 18 jaar automatisch recht op sociale toeslag zonder inkomstencontrole. Vanaf 18 jaar dient het kind te voldoen aan de inkomstengrens.

3.1.1. Wat als het geplaatst kind met 1/3de op een geblokkeerde rekening op naam van het kind meerderjarig wordt

Als de plaatsing met 1/3de op een geblokkeerde rekening op naam van het kind bij de meerderjarigheid doorloopt, dan wordt het 1/3de verder betaald op:

- de bestaande geblokkeerde rekening op naam van het kind als deze nog niet is afgesloten;
- een andere bankrekening op naam van het kind als de geblokkeerde rekening ondertussen is afgesloten.

Indien er bij afsluiting van de geblokkeerde rekening geen andere bankrekening op naam van het kind gekend is, worden deze gegevens opgevraagd bij het kind zelf.

Bij gebrek hieraan wordt er via een circulaire cheque op naam van het kind betaald.

Als er twijfel mogelijk is over de ontvangst van de circulaire cheque door het kind zelf, dient er een sociale controle te worden aangevraagd.

In geval dat het kind onder bewindvoering valt (vroegere statuut van verlengde minderjarigheid), kunnen de nodige gegevens in de meeste gevallen opgevraagd worden bij de bewindvoerder die voor het kind wordt aangesteld. (eigen markerings)

Op het moment van meerderjarigheid wordt het kind op de hoogte gebracht over het bestaan van de geblokkeerde rekening indien de uitbetalingsactor hiervan op de hoogte is.

3.2. Betaling van het 1/3de aan de begunstigde(n) voor de plaatsing

3.2.1. Bepaling van de begunstigde(n) voor de plaatsing

Bij de betaling van het 1/3de aan de begunstigde(n), wordt het 1/3de in principe betaald aan de bijslagtrekkende/begunstigde(n) van voor de plaatsing.

Deze begunstigden zijn de ouders of de opvoeders die onmiddellijk voor de plaatsing het statuut van bijslagtrekkende/begunstigde hadden voor het kind:

- vanuit het gezin van de ouders: ouders blijven begunstigden;*
- vanuit het gezin van (werkelijke) opvoeder(s) (bv. grootmoeder): opvoeder(s) blijven de begunstigden;*
- vanuit een pleeggezin en de pleegplaatsing blijft duren: de pleegzorger(s) blijven begunstigden (= gecombineerde plaatsing)¹⁶.*

Hiervan wordt afgeweken als er door de Intersectorale toegangspoort (Jeugdhulp) of de Jeugdrechtbank beslist wordt dat het 1/3de moet worden betaald aan een specifiek vermelde persoon, dit kan een ouder/opvoeder zijn of een bij naam genoemde persoon (= aangeduide ontvanger van het 1/3de).

Bij betaling van het 1/3de aan de begunstigde(n) voor de plaatsing telt het geplaatst kind voor de bepaling van de sociale toeslag en de gezinsgrootte steeds mee in het gezin van de begunstigde(n) voor dit kind.

(...)

3.2.2. Bepaling van de begunstigde(n) bij meerdere aaneensluitende plaatsingen

Bij meerdere aaneensluitende plaatsingen (zowel in een instelling als in een pleeggezin), worden de begunstigden voor de plaatsing bepaald aan de hand van het gezin waarin het kind verbleef voor de eerste plaatsing. Zie punt 3.7 'Nog enkele voorbeelden ter illustratie – Bestemming 1/3de en bepaling begunstigde(n)', voorbeeld 6.

3.3. De verschillende beslissingen over het 1/3de die vermeld kunnen worden op de D227

3.3.1. De D227 vermeldt dat het 1/3de dient te worden betaald aan de bijslagtrekkende/begunstigde(n) voor de plaatsing

Wanneer de D227 vermeldt dat het 1/3de dient te worden betaald aan de bijslagtrekkende/begunstigde(n) voor de plaatsing, dan worden de begunstigden voor het kind bepaald, zoals beschreven in punt 3.2.1.

Eens de begunstigden zijn bepaald, wordt het 1/3de betaald op de rekening die gekozen werd door de begunstigden (bij gebrek aan keuze of onenigheid, volgens de keuze van de jongste).

Dit betekent ook dat in geval van scheiding (vermoeden gelijkmatig verdeelde huisvesting) de sociale toeslag elk voor de helft wordt verdeeld onder beide begunstigden en het 1/3de op de 50% van de sociale toeslag betaald wordt op het rekeningnummer dat werd doorgegeven voor de betaling van de sociale toeslag.

Het 1/3de wordt in dit geval betaald aan de begunstigde(n) voor de plaatsing en dit tot het moment dat er een andere beslissing over de bestemming 1/3de (D227 bis) wordt ontvangen.

Ook als de D227 vermeldt dat het 1/3de moet worden betaald aan de bijslagtrekkende voor de plaatsing wordt het 1/3de betaald aan de begunstigde(n).

Opgelet: Indien er voor de ontvangen beslissing reeds een lopende aansluiting was bij een andere plaatsende instantie, dan zal de D227 als standaard vermelden: "1/3de aan begunstigde voor plaatsing". In dergelijk geval kan de voorgaande beslissing gewoon verder worden toegepast en verandert er dus in principe niets, met uitzondering van een eventuele overschakeling van bijslagtrekkende naar begunstigde(n) en verval van de proportionele verdeling.

(...)

3.3.2. De D227 vermeldt geen bestemming 1/3de

Wanneer er geen bestemming van het 1/3de wordt vermeld op de D227 en de uitbetalingsactor is niet op de hoogte van een vorige beslissing dan dient een financiële beslissing/duplicaat van de vorige beslissing te worden aangevraagd via plaatsingen@opgroeien.be.

In afwachting van de financiële beslissing of het duplicaat van de vorige beslissing wordt de betaling niet uitgevoerd.

Opgelet: Indien er voor de ontvangen beslissing reeds een lopende aansluiting was bij dezelfde plaatsende instantie, dan zal de D227 niets vermelden bij de bestemming van het 1/3de. In dergelijk geval kan de voorgaande beslissing gewoon verder worden toegepast en verandert er dus in principe niets, met uitzondering van een eventuele overschakeling van bijslagtrekkende naar begunstigde(n) en verval van de proportionele verdeling.

3.3.3. De D227 vermeldt een specifieke persoon (ouder/opvoeder of een bij naam genoemde persoon)

Wanneer de D227 een specifieke persoon vermeldt, bijvoorbeeld de moeder/vader of een andere persoon, dan wordt het 1/3de via sommandelegatie betaald aan deze persoon.

Deze aanduiding is louter een betaalmodaliteit en zorgt niet voor een wijziging op vlak van begunstigde(n). Indien er reeds betaald werd in toepassing van de verdeelsleutel, zal het 1/3de vanaf de maand van ontvangst van de D227 betaald worden aan de aangeduide ontvanger.

Indien er nog niet in toepassing van de verdeelsleutel werd betaald (bij een eerste plaatsing) zal het 1/3de vanaf de eerste dag van de maand volgend op de plaatsing betaald worden aan de aangeduide ontvanger.

Bij (vermoeden van) gelijkmatig verdeelde huisvesting gebeurt het onderzoek voor de sociale toeslag op basis van de inkomstenkernen van beide begunstigten. Het 1/3de van het bedrag sociale toeslag wordt ook via sommandelegatie betaald aan de specifiek vermelde persoon in de D227.

3.4. Wat als er een wijziging is in de situatie die een effect heeft op de bestemming van het 1/3de en er komt geen nieuwe D227 met een nieuwe beslissing van het 1/3de?

Indien er zich een wijziging in het domicilie van het kind voordoet met een mogelijke impact op de bestemming van het 1/3de, en er wordt geen nieuwe beslissing over de bestemming van het 1/3de ontvangen die afgestemd is op de nieuwe situatie, dan dient de uitbetalingsactor Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn) via plaatsingen@opgroeien.be te informeren over de nieuwe situatie.

Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn) doet dan het nodige onderzoek om een aangepaste beslissing van het 1/3de te bezorgen aan de uitbetalingsactor.

Onder deze wijzigingen horen bijvoorbeeld de situatie waarin het geplaatst kind alleen gaat wonen, of het geplaatst kind wordt gedomicilieerd bij een ander gezin dan deze van de begunstigde(n) voor de plaatsing.

In afwachting van de aangepaste D227 wordt de huidige beslissing over de bestemming van het 1/3de verder toegepast. Zodra de uitbetalingsactor een aangepaste beslissing van het 1/3de

ontvangt, wordt deze toegepast vanaf de maand van ontvangst of vanaf de volgende maand als deze beslissing een wijziging van begunstigde met zich meebrengt.

3.5. Toepassing bij wijziging van de betaling 1/3de aan de begunstigde(n) voor de plaatsing

3.5.1. Er komt een nieuwe beslissing met betaling van het 1/3de aan een specifiek vermelde persoon (ouder/opvoeder of een bij naam genoemde persoon)

In de situatie waarbij het 1/3de wordt betaald aan de begunstigde(n) voor de plaatsing en er een beslissing wordt ontvangen dat het 1/3de betaald moet worden aan de specifieke vermelde persoon, betreft dit louter een wijziging van ontvanger (= betaalmodaliteit en toepassing sommandelegatie).

Dit principe telt ook in de omgekeerde situatie waarbij het 1/3de betaald wordt aan een specifiek vermelde persoon en er beslist wordt dat het 1/3de dient te worden betaald aan de begunstigde(n).

Deze wijziging heeft uitwerking vanaf de maand van ontvangst van de D227.

Wanneer er nog sprake is van een bijslagtrekkende dossier, zorgt deze wijziging van betaalmodaliteit niet voor een overschakeling naar begunstigde(n).

Opmerking: Indien de aanvangsdatum van de beslissing in de toekomst ligt, dient deze in aanmerking te worden genomen als aanvangsdatum van de verdeelsleutel. Stel dat op 05.06.2020 een beslissing 1/3de wordt verstuurd met aanvangsdatum 01.07.2020, dan zal de verdeelsleutel pas vanaf 01.07.2020 worden toegepast en niet vanaf de maand van ontvangst van de D227.

(...)

3.5.2. Wijziging van betaling 1/3de aan bijslagtrekkende door overschakeling naar begunstigde(n)

Als er zich een situatie voordoet waarbij er door een wijziging in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie een overschakeling van bijslagtrekkende naar begunstigde(n) is, en op het moment van de overschakeling wordt het 1/3de betaald aan de bijslagtrekkende, dan wordt vanaf de overschakeling naar begunstigde(n) het 1/3de betaald aan de begunstigde(n).

Er dient geen contact te worden opgenomen met Jeugdhulp (fonds Jongerenwelzijn) om na te gaan aan wie het 1/3de moet worden betaald na de overschakeling. Zij zijn namelijk niet bevoegd om te bepalen wie de bijslagtrekkende of begunstigde is en kunnen enkel mededelen als er een specifieke betaalregeling werd beslist, zoals betaling aan een specifiek vermelde persoon (ouder/opvoeder of een bij naam genoemde persoon) of betaling op een rekeningnummer op naam van kind (aanduiding bij vonnis).

(...)

3.5.3. Wijziging van betaling 1/3de aan begunstigde(n) voor de plaatsing naar de betaling van het 1/3de op een geblokkeerde rekening op naam van het kind

Wanneer er bij betaling van het 1/3de aan de begunstigde(n) voor de plaatsing de uitbetalingsactor een beslissing ontvangt die stelt dat het 1/3de dient te worden betaald op een geblokkeerde rekening op naam van het kind, dan wordt vanaf de maand volgend op de ontvangst van de beslissing:

- het kind zijn eigen begunstigde;*
- het 1/3de betaald op een geblokkeerde rekening op naam van het kind.*

Als een kind op 31.12.2018 geplaatst is met betaling 1/3de aan de bijslagtrekkende en er komt vanaf 01.01.2019 een beslissing dat het 1/3de vanaf een bepaalde datum moet betaald worden op een geblokkeerde rekening op naam van het kind, dan vervalt de proportionele verdeling voor alle kinderen voor wie deze verdeling wordt toegepast naar aanleiding van de plaatsing. Dit wordt verder toegelicht in punt 4.3. Van deze nota.”

6.1.5. Opportunititeit van de terugvordering van het onverschuldigde Groeipakket

- 6.1.5. a) Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigd heeft ontvangen. In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te

wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken. Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie o.a. naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

‘Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring. Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.’

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer hij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de sociale zekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van

Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen als het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd ,(zie de circulaire omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Wat betreft de bepaling van de goede trouw, kan verwezen worden naar de circulaire omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006, (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld:

'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem. De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij: een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;

- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;
- *wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van eenzelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'*

Verder verwijst de Geschillencommissie naar de volgende administratieve onderrichtingen onder de toepassing van het Groeipakketdecreet in de Toelichtingsnota nr. 19 d.d. 18.05.2021 (aangepaste versie 26.10.2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure.

Daarin wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“

3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

De terugvordering dient steeds te gebeuren conform de bepalingen van artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek.

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

Onverschuldigde betaling type A

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:

- het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is

EN

- bij de betaling de begunstigde te goeder trouw is.

Onverschuldigde betaling type B

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat: de onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde

OF

- de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen.

Onverschuldigde betaling type C

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag te wijten is aan een verrekening:

- tussen uitbetalingsactoren,
- tussen verschillende entiteiten⁹,
- met het buitenland.

In het geval de ene uitbetalingsactor foutieve informatie of de gevraagde informatie niet of laattijdig heeft doorgegeven aan de andere uitbetalingsactor, heeft de ene uitbetalingsactor een fout begaan. Hierdoor ontstaat er bij de andere uitbetalingsactor een schuld die ten laste is van de ene uitbetalingsactor, die de foutieve informatie heeft doorgegeven. Bijgevolg dient de ontstane schuld tussen de uitbetalingsactoren te worden verrekend en als een onverschuldigde betaling type C worden ingeboekt. Het eventuele saldo van het debet moet dan vervolgens als een onverschuldigde betaling type A of B worden ingeboekt, afhankelijk of de fout te wijten was aan de burger of louter aan de uitbetalingsactor.

Onverschuldigde betaling type D

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag het gevolg is van fraude .

Onverschuldigde betaling type E

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag voldoet aan alle voorwaarden om door Vlabel te worden teruggevorderd. Wanneer het dossier aan Vlabel wordt doorgestuurd, zet de uitbetalingsactor zelf de onverschuldigde betaling om naar het type E.”

- 6.1.5. b) Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet alsook de Toelichtingsnota nr. 19 enkel van toepassing zijn als er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

De circulaire omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015 bevat administratieve onderrichtingen terzake.

“Vaststelling van de goede trouw van de sociaal verzekerde

We wijzen eerst op de bepaling van artikel 13 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde: "De beslissingen tot toekenning van een recht, van een aanvullend recht, van de regularisatie van een recht of tot weigering van sociale prestaties bedoeld in de (artikelen 10 en 11) moeten met redenen worden omkleed". Wanneer een fonds een onverschuldigd bedrag terugvordert moet het erop toezien in de motiveringsbrief duidelijk de reden te vermelden waarom het meent dat de bijslagtrekkende geacht werd te weten dat hij geen recht had op de ten onrechte uitgekeerde gezinsbijslag.

Om de goede trouw van de sociaal verzekerde vast te stellen worden de volgende regels toegepast:

Wij gaan ervan uit dat de sociaal verzekerde te goeder trouw is als:

- hij alle nuttige informatie voor zijn dossier heeft doorgestuurd;*
- er in het dossier geen andere elementen zijn die dit vermoeden ter discussie stellen.*

Een sociaal verzekerde die na het doorsturen van die gegevens ten onrechte de gezinsbijslag blijft ontvangen moet beschouwd worden als iemand die meent dat die gezinsbijslag inderdaad verschuldigd is. Hij mag er inderdaad van uitgaan dat zijn dossierbeheerder, die over alle nodige informatie beschikt en terzake deskundig is, correct de diverse periodes van recht bepaalde.

In dat laatste geval is het dus maar in bepaalde gevallen dat een fonds op basis van elementen in het dossier zou kunnen proberen vast te stellen dat de sociaal verzekerde wist of redelijk moest weten dat hij geen recht (meer) had op de bijslag die hij kreeg. In dat geval moet bij de kennisgeving van de beslissing aan de sociaal verzekerde aan de hand van tastbare elementen gewettigd worden waarom de goede trouw van de sociaal verzekerde betwist wordt.

Er zijn verschillende gevallen mogelijk:

De bijslagtrekkende deelde de informatie rechtstreeks mee aan het fonds

We nemen het geval waarin de sociaal verzekerde de informatie rechtstreeks naar het fonds stuurde (terugsturen van het formulier, e-mail sturen, enz.) en het fonds desondanks een verkeerd bedrag blijft betalen. Er is dus een fout van de betaalinstelling. Bovendien kunnen we in dit geval vaststellen dat de sociaal verzekerde te goeder trouw is.

De dubbele voorwaarde (fout van het fonds + goede trouw van de sociaal verzekerde) is a priori vervuld: een onverschuldigd bedrag dat zou voortvloeien uit het feit dat het fonds zijn beslissing niet aanpaste naar aanleiding van de nieuwe informatie die het ontving van de sociaal verzekerde, zou dan ook niet kunnen teruggevorderd worden en moeten aangerekend worden aan het reservefonds. Het fonds beschikt echter over een verwerkingstermijn van dertig dagen vanaf de datum van ontvangst van de informatie. Het feit per formulier de nodige informatie te hebben gestuurd naar de sociaal verzekerde vóór de informatie van de sociaal verzekerde te krijgen volstaat niet om ervan uit te gaan dat hij moest weten dat hij geen recht had op de betaling, omdat hij zijn veranderde situatie op tijd meedeelde. Het fonds zal niet geldig kunnen aantonen dat de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, tenzij dat vermoeden op basis van andere elementen in het dossier ter discussie kan gesteld worden. In dat laatste geval moeten die bijzondere en individuele elementen uitdrukkelijk vermeld zijn bij de kennisgeving.

De informatie over het gezin van de bijslagtrekkende is beschikbaar (RNP)

We nemen hier het geval waar de sociaal verzekerde op tijd zijn veranderde situatie meedeelde (adresverandering meegedeeld aan de gemeente). Aangezien het fonds, dat op de hoogte was van de veranderde situatie van de sociaal verzekerde, onjuiste betalingen deed, beging het een fout. Aangezien de sociaal verzekerde zijn veranderde situatie doorgaf aan de gemeente is hij vrijgesteld van de verplichting om het fonds zelf in te lichten (zie koninklijk besluit van 12 april 1984 en MO 522 van 27 april 1993). Aan die voorwaarden kan het fonds niet proberen aan te tonen dat de bijslagtrekkende niet te goeder trouw was bij zijn eerste aanvaarding (hij deelde de informatie mee).

Het feit per formulier de nodige informatie te hebben gestuurd naar de sociaal verzekerde volstaat niet om te vermoeden dat hij moest weten geen recht te hebben op de betaling, aangezien hij zijn veranderde situatie op tijd meedeelde aan de bevoegde instelling (gemeente), tenzij dat vermoeden ter discussie kan gesteld worden op basis van andere elementen in het dossier. In dat laatste geval moeten die bijzondere en individuele elementen uitdrukkelijk vermeld zijn bij de kennisgeving.

De dubbele voorwaarde (fout van het fonds + goede trouw van de sociaal verzekerde) is a priori vervuld: een onverschuldigd bedrag dat zou voortvloeien uit het feit dat het fonds zijn beslissing niet aanpaste na op het netwerk beschikbare informatie niet te hebben verwerkt, zou dan ook niet kunnen teruggevorderd worden en moeten aangerekend worden aan het reservefonds. Het fonds beschikt echter over een verwerkingstermijn van dertig dagen vanaf de datum van ontvangst van de informatie (datum verwerking KSZ + 7 dagen)."

Deze termijn van 30 dagen wordt eveneens in het kader van terugvorderingen van onverschuldigde bedragen van het Groeipakket aangehouden.

De Toelichtingsnota nr. 18 van 28 januari 2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de *Rechten en plichten van begunstigen in contacten met hun uitbetalingsactoren* vermeldt dienaangaande dat:

"Verwerkingstermijn debet: 30 dagen

Indien tijdens de beslissingstermijn definitief een debet wordt vastgesteld, heeft de uitbetalingsactor 30 dagen tijd om dit debet te verwerken en de regularisatiebrief aan de schuldenaar te versturen. Dit wil zeggen dat de dossierbeheerder het nodige doet opdat het debet in de CGPA wordt geregistreerd zodat deze schuldvordering kan worden opgevolgd en de regularisatiebrief aan de schuldenaar wordt verstuurd.

Voorbeeld: op 8 december 2020 ontvangt de dossierbeheerder een flux om te melden dat het meerderjarig kind op 30 juni zijn studies heeft beëindigd en vanaf 1 juli voltijds aan het werk is. De maanden juli tot en met november zijn ten onrechte betaald. De dossierbeheerder heeft 30 dagen tijd, te rekenen vanaf 8 december 2020, om het nodige te doen zodat de schuld in de CGPA is geregistreerd en de regularisatiebrief aan de begunstigde is verstuurd."

6.2. Toepasselijke bepalingen Burgerlijk Wetboek over de bewindvoering

In voormeld verzoekschrift argumenteert de vertegenwoordigster namens de verzoeker als volgt:

*"We namen hierover contact op met de **voormalige bewindvoerder** van Mijnheer. Aangezien Mijnheer al bijna 2 jaar overleden is en zijn nalatenschap binnen de wettelijke termijn van 5 maanden afgehandeld werd, zijn er geen gelden meer ter beschikking."*

Art. 499/19 oud B.W luidt als volgt.

"§1. De opdracht van de bewindvoerder eindigt op het tijdstip van het overlijden van de beschermde persoon.

§2. Indien de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind overlijdt, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, van de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, in afwijking van paragraaf 1, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die zich bij deze bewindvoerder hebben aangemeld, machtigen om diens opdracht uit te oefenen **tot uiterlijk zes maanden na dit overlijden**.

In dat geval zijn de bevoegdheden van de bewindvoerder beperkt:

1° tot de eventuele teruggave van een goed dat de beschermde persoon als hoofdverblijfplaats had gehuurd, met inbegrip van het recht om te beschikken over de huurwaarborg;

2° voor zover dat ze het overlijden van de beschermde persoon voorafgaan, tot de betaling bij voorafneming op de tegoeden van de nalatenschap:

a) de bezoldigingen en vergoedingen bedoeld in artikel 497/5;

b) de begrafenis kosten;

c) de andere bevoorrechte schuldvorderingen vermeld in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851;

d) de rusthuiskosten;

3° tot het vragen van de aanwijzing van een curator bij een onbeheerde nalatenschap, van een sekwester of van een voorlopige bewindvoerder voor de nalatenschap.

De opdracht van de bewindvoerder eindigt in ieder geval op het tijdstip waarop de curator over de onbeheerde nalatenschap zijn opdracht aanvat of op het tijdstip waarop een erfgenaam zich aanmeldt. De bewindvoerder deelt deze informatie mee aan de vrederechter.

In afwijking van artikel 499/17, eerste lid, deelt de bewindvoerder, binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, zijn definitief verslag en rekening mee aan de griffie, waar de erfgenamen van de beschermde persoon en de notaris die belast is met de aangifte en de verdeling van de nalatenschap ervan kennis kunnen nemen. Dit geldt onverminderd de toepassing van de artikelen 1358 en volgende van het *Gerechtelijk Wetboek*.”.

6.3. In casu

Voornoemde bepalingen van artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet alsook de Toelichtingsnota nr. 19 zijn enkel van toepassing als er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

De Geschillencommissie stelt vast dat de verwerende partij effectief een fout gemaakt heeft: ze betaalde onterecht de sociale toeslag uit aan de begunstigde hoewel nochtans alle nodige gegevens om een correcte berekening te kunnen maken, beschikbaar waren via het Rijksregister: de begunstigde leefde immers samen met de heer waardoor er onder de AKBW geen recht kon zijn op de eenoudertoeslag; bijgevolg waren de toepassingsvoorwaarden om onder het Groeipakketdecreet een sociale toeslag toe te kennen voor het kind, in diens hoedanigheid van mindervalide rechtgevend kind geboren voor 1 juli 1966, niet vervuld (cf. artikel 224 Groeipakketdecreet).

De verwerende partij geeft deze fout tijdens de procedure voor de Geschillencommissie zelf aan in de recente aanvulling van haar standpunt per e-mail d.d. 11.10.2022 (zie hoger, standpunt verwerende partij):

*“Tot 31/12/2018 werd in de AKBW **geen** eenoudertoeslag/sociale toeslag betaald.*

Het is pas bij de start van het Groeipakket en de migratie van de dossiers naar de nieuwe Groeipakketapplicatie vanaf 1/1/2019, dat de betaling van de sociale toeslag aanving.

Dit gebeurde ten onrechte: een mindervalide rechtgevende die geboren is voor 01/07/1966 had geen recht op een sociale toeslag.

Aan de begunstigde kon eventueel wel een eenoudertoeslag toegekend worden indien die begunstigde alleenstaande was en het inkomen voldeed aan de inkomensgrenzen. Maar in dit dossier kon er nooit recht zijn op de eenoudertoeslag omdat de begunstigde samenwoonde met haar echtgenoot.

De eenoudertoeslag/sociale toeslag had vanaf 01/2019 niet betaald mogen zijn en werd later dan ook teruggevorderd.

Verwerende partij erkent dat er een fout gemaakt is. Volgens artikel 92, §1, tweede lid Groeipakketdecreet moet vervolgens nagegaan worden of de corrigerende beslissing met terugwerkende kracht dan wel enkel voor de toekomst geldt, dit laatste in het geval de begunstigde zich normaal geen rekenschap kon geven van deze fout. De voormelde omzendbrief CO 1402 stelt dat hierbij wordt uitgegaan van goede trouw: het is dus aan de uitbetaler om het tegendeel te bewijzen.

Verwerende partij toont echter niet aan dat er informatiebrieven bezorgd werden aan verzoekende partij in het kader van de overgang naar het Groeipakket en bij de aanvang van de betaling van de sociale toeslag waaruit de instelling dan desgevallend had kunnen uit opmaken dat de betaling niet verschuldigd was. Het plotseling stopzetten van het versturen van PLO9 formulieren bij de start van het Groeipakket kan niet gekwalificeerd worden als “versturen van informatiebrieven” of dat de instelling als een signaal had moeten zien dat er iets zou gewijzigd zijn aan de bedragen in positieve of negatieve zin.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk en **gegrond** is in die zin dat de verwerende partij een fout gemaakt heeft daar alle nodige gegevens om een correcte berekening van het verschuldigde bedrag aan Groeipakket te kunnen maken, beschikbaar waren via het Rijksregister. Op basis van het hiervoor aangegeven criterium vermeld in artikel 92, §1, tweede lid, Groeipakketdecreet stelt de Geschillencommissie vast dat de verzoekende partij zich normaal geen rekenschap kon geven van de fout van verwerende partij, conform de voormelde omzendbrief CO 1402: goede trouw wordt sowieso aan de basis vermoed, het is aan de uitbetalingsactor om het tegendeel te bewijzen. Verwerende partij toont niet aan dat er informatiebrieven bezorgd werden aan verzoekende partij in het kader van de overgang naar het Groeipakket en de aanvang van de betaling van de sociale toeslag, waaruit de instelling dan desgevallend had kunnen uit opmaken dat de betaling niet verschuldigd was.

Aldus uitgesproken te Brussel op **14 oktober 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Nele De Blauwe (MyFamily), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te
.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens